

GROENSTRUCTUURPLAN

- GEMEENTE NAARDEN -

Versie: Definitief eindconcept
Datum: Augustus 2009
project: Gemeente Naarden - Groenstructuurplan
projectnummer: 228569

<i>Opgesteld door:</i>	BTL Advies, Oisterwijk	<i>voor:</i>	Gemeente Naarden
<i>p:</i>	Postbus 385, 5060 JV Oisterwijk	<i>p:</i>	Postbus 5000 1410 AA Naarden
<i>t:</i>	013 52 99 555	<i>t:</i>	035 695 78 11
<i>f:</i>	013 52 99 550	<i>f:</i>	035 694 44 49
<i>e:</i>	advies@btl.nl	<i>e:</i>	info@naarden.nl
<i>w:</i>	www.btladvies.nl	<i>w:</i>	www.naarden.nl

0 Inhoudsopgave

1	Inleiding	7	4.2.9	Vierhoven	38
1.1	Inleiding/ achtergronden	7	4.2.10	Keverdijk	40
1.2	Doelstelling/ vraagstelling	7	4.2.11	Jac. P. Thijssepark	42
1.3	Gehanteerde werkwijze	7	4.2.12	Naarderwoonbos	44
2	Kaders en achtergronden	8	4.2.13	Bos van Bredius	46
2.1	Vanuit relevante wet- en regelgeving	8	4.2.14	Valkeveen	48
2.1.1	Vanuit vigerend gemeentelijk beleid	8	4.2.15	Bedrijvenpark Gooimeer Noord	50
2.2	Evaluatie groenstructuurplan 1992	10	4.2.16	Bedrijvenpark Gooimeer Zuid	52
2.2.1	Knelpunten in het huidige groenstructuurplan	10	5	Groenbeleid	55
3	Actualiteiten	11	5.1	Ecologie	57
3.1	Belang van groen	11	5.1.1	Visie op de ecologie in woon- en werkomgeving	57
3.2	Dimensionering groen	13	5.1.2	Groenbeheer en Flora- en Faunawet	57
3.3	Uitbesteding groenonderhoud	15	5.2	Snippergroen en uitgiftebeleid	59
3.4	Duurzaam inkopen groenvoorzieningen	16	5.2.1	Criteria voor uitgifte	59
4	Groenstructuur	17	5.2.2	Uitgiftebeleid: aanbodmodel	59
4.1	Stadsgroenstructuur Naarden	18	5.2.3	Handhaving en illegaal gebruik	60
4.1.1	Stadskarakteristiek	18	5.3	Burgerparticipatie/ inspraak	61
4.1.2	Huidige groenstructuur	19	5.4	Andere beheergerelatieerde beleidsonderwerpen	63
4.1.3	Visie op de stadsgroenstructuur	20	5.4.1	Afhandeling meldingen	63
4.2	Groene Wijkstructuur	22	5.4.2	Ziektebestrijding	63
4.2.1	Naarden Vesting	22	5.4.3	Gebruik chemische middelen	63
4.2.2	Componistenkwartier	24	6	Aandacht- en actiepunten	65
4.2.3	Rembrandtpark	26	6.1	Aandachtspunten groenstructuur	65
4.2.4	Oranje Nassaupark Noord	28	6.2	Actiepunten groenbeleid	66
4.2.5	Oranje Nassaupark Zuid	30	7	Samenvatting	67
4.2.6	Ministerpark	32			
4.2.7	De Fortlanden	34			
4.2.8	Naardermeerkwartier	36			

1 Inleiding

1.1 Inleiding/ achtergronden

De gemeente Naarden staat bekend om haar historische Vesting, die nog in zeer goede staat verkeerd en waar groen een belangrijke rol speelt in de uitstraling van de Vesting. Naast de Vesting kent Naarden verschillende uitbreidingswijken met elk een eigen karakter. Het groen in deze wijken heeft een sterke relatie met de ontstaansgeschiedenis van de wijken.

De verschillende onderdelen van de groenstructuur hebben binnen de gemeente op de eerste plaats een structurerende werking, doordat belangrijke ontsluitingswegen worden benadrukt en stedenbouwkundige structuren worden ondersteund. Daarnaast draagt het groen bij aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Het biedt de mogelijkheid tot recreatie en is aantrekkelijk voor ecologie maar groen kan ook een bijdrage leveren aan educatie en sociale contacten. Deze functies maken dat groen een belangrijk onderdeel vormt van de gemeente en sterk bijdraagt aan de kwaliteit van de woonomgeving.

Groen is echter niet vanzelfsprekend. Functies als woningbouw en parkeren vragen om steeds meer ruimte, waardoor de structuren steeds verder worden verdicht. Door vast te leggen welk groen van belang is voor de uitstraling van de gemeente wordt voorkomen dat dit groen een andere functie krijgt of verloren gaat.

Het groenstructuurplan gemeente Naarden heeft betrekking op het groen binnen de komgrenzen van de gemeente. Het plan licht het belang van groen vast voor de toekomst en geeft voor de periode 2008 - 2023 richting aan de ontwikkelingen en het beheer van het openbaar groen in de gemeente Naarden.

1.2 Doelstelling/ vraagstelling

Het groenstructuurplan maakt allereerst inzichtelijk welke belangrijke groenstructuren binnen de gemeente aanwezig zijn en welke functies deze

structuren hebben. Hierdoor zorgt het groenstructuurplan dat het stedelijk groen nu en in de toekomst bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsmilieu in Naarden. In het groenstructuurplan is de visie op het groen in Naarden voor de komende 15 jaar vastgelegd. Hierin zijn ook de actuele ontwikkelingen meegenomen. Zoals de bouw van de Calsschool in de groene randzone van de wijk De Fortlanden en de bouw van woningen aan de Van Limburg Stirumlaan.

Naast het vastleggen van de belangrijkste groenstructuren is voor het groenbeleid in verschillende thema's de inhoudelijke koers bepaald. Door deze verschillende thema's heeft het gemeentebestuur de keuzen en afwegingen op hoofdlijnen gemaakt en is het voor gemeenteambtenaren mogelijk het beleid nadien praktisch toe te passen en uit te werken.

1.3 Gehanteerde werkwijze

De planvorming van dit groenstructuurplan is gestart met een opstartbespreking waarbij de knelpunten die uitgangspunten voor dit plan zijn besproken. Daarnaast heeft een rondgang met één van de wijkcoördinatoren plaatsgevonden waarbij het karakter van de verschillende wijken is besproken en knelpunten zijn aangedragen. Tijdens het planproces hebben twee discussiemomenten plaatsgevonden in de vorm van projectgroepbesprekingen. In de projectgroep waren gemeentelijke ambtenaren vanuit verschillende vakrichtingen aanwezig, waaronder werkvoorbereiding, management wijkbeheer, groenbeleid en adviseurs van BTL Advies B.V.

2 Kaders en achtergronden

Uitsnede uit een groenactieplan

De verantwoordelijkheid voor de inrichting en het beheer van het gemeentelijke groen ligt primair bij de gemeente Naarden. Een groenstructuur is echter niet vrijblijvend. Hogere overheden hebben wetgeving opgesteld met betrekking tot ecologische waarden en bescherming van monumenten. Ook de gemeente zelf heeft beleid vastgesteld waarin kaders zijn gesteld voor de openbare ruimte. In de volgende paragrafen zijn deze toegelicht.

2.1 Vanuit relevante wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

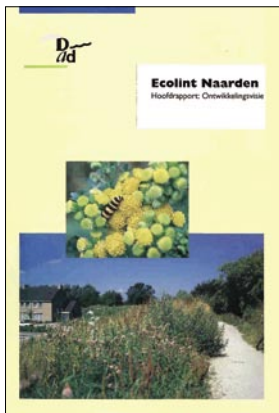
De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming van inheemse planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Uitgangspunt bij verstoring, beschadiging, jagen enz. is het 'nee, tenzij'-beginsel. De Flora- en faunawet heeft niet alleen gevolgen voor nieuwe ontwikkelingen maar ook voor de werkzaamheden in het dagelijks groenbeheer.

Monumentenwetgeving

In de Monumentenwet kunnen groenobjecten, zoals bomen en tuinen, alleen worden beschermd wanneer deze elementen in de beschrijving van het geregistreerde Rijksmonument staan vermeld. Afzonderlijke groenobjecten, zoals bomen of bomengroepen, kunnen niet als Rijksmonument worden geregistreerd. Naarden kent vele Rijksmonumenten, de belangrijkste is natuurlijk de Vesting. Hier is bij geen van deze objecten groen als onderdeel van het monument opgenomen.

Nationaal register monumentale bomen

De Bomenstichting beheert het Nationaal Register van Monumentale Bomen. Het betreft zowel gemeentelijke bomen als bomen in eigendom van derden. Het register monumentale bomen heeft geen juridische status. In het register zijn voor Naarden de Godelindeboom en de zilverlinde aan de Meentweg opgenomen.

Rapportage Ecolint Naarden

2.1.1 Vanuit vigerend gemeentelijk beleid

Groenactieplan

De gemeente Naarden heeft als vervolg op het groenstructuurplan (1992) en het Kwaliteitsplan Openbaar Groen Naarden per wijk een groenactieplan opgesteld. Het eerste groenactieplan was dat van Componistenkwartier in 2001. Het laatste groenactieplan zal dat van de Vesting en overige gronden zijn. Dit actieplan zal in het najaar van 2008 worden gestart en doorlopen tot het tweede kwartaal van 2010.

Tijdens het opstellen van de groenactieplannen worden in overleg met bewoners aanpassingen verricht aan diverse groenvakken en indien nodig worden achterstanden weggewerkt. De groenactieplannen zijn in het verleden opgesteld en bieden voor het op te stellen groenstructuurplan maar een beperkt kader.

Ecolint

De ontwikkelingsvisie Ecolint is opgesteld nadat door verschillende organisaties (gemeenten, provincie, waterschap, natuurorganisaties en NS) een convenant is getekend voor verbetering van de natuurwaarden van het Naardermeer. Het belangrijkste doel van dit convenant was de opheffing van ecologische isolatie van het Naardermeer.

De ontwikkelingsvisie Ecolint sluit aan op al eerder uitgevoerde natuurontwikkelingsplannen in de omgeving en vormt de noordelijke ontsluiting van het Naardermeer met de Gooimeerkust. De ontwikkelingsvisie bevat in het inrichtingsplan diverse maatregelen om deze ontsluiting te verbeteren.

Daar waar het groenstructuurplan aansluit op/ raakvlakken heeft met het Ecolint worden voorstellen afgestemd op de ontwikkelingsvisie.

Kwaliteitsplan openbaar groen

Het plan geeft uitgangspunten voor verbetering en het instandhouden van de kwaliteit van het groen. Het plan beschrijft welke kwaliteit er in de openbare ruimte van Naarden wenselijk is en of de kosten van die kwaliteit ook op langere termijn te handhaven zijn. De keuze voor een kwaliteitsniveau in een bepaald gebied is een belangrijk kader voor het groenstructuur. De twee voornaamste combinaties uit het plan zijn:

- Woonwijk, hoofdstructuur, natuurlijke parken/ plantsoenen, groot groengebieden en bedrijventerreinen op een kwaliteitsniveau Basis/Schoon (technische staat/ verzorgingsstaat)
- Centrum, cultureel parken/ plantsoenen en begraafplaats op een kwaliteitsniveau Hoog/Schoon (technische staat/ verzorgingsstaat)

Het huidige groenstructuurplan maakt ook onderdeel uit van de kaders vanuit vigerend gemeentelijk beleid. Een uitgebreide analyse hiervan is opgenomen in paragraaf 1.3.

Speelruimteplan Naarden

Speelruimteplan Naarden

De gemeente Naarden heeft in 2008 een Speelruimtebeleidsplan opgesteld omdat er bij herinrichtingen van een wijk geen uitgangspunten waren voor het aanleggen of aanpassen van speelterreinen. In het speelruimtebeleidsplan is een evenredige verdeling gemaakt van speelvoorzieningen over wijk en het aantal kinderen.

Groenimpuls in Naarden

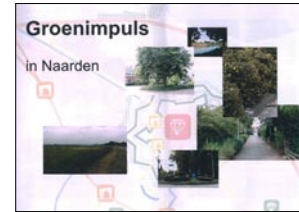
In het document 'Groenimpuls in Naarden' zijn ideeën en voorbeelden gegeven om het groen in de gemeente Naarden te verbeteren. Hiervoor wordt vooral gericht op:

- Verbeteren belevingskwaliteit door het zichtbaar maken van de historie en doorzichten te maken naar de vesting en het landschap.
- Groenstructuur langst doorgaande routes en entrees moet gezien worden als visitekaartjes van de gemeente.
- Door het benutten van de wijkkarakteristieken kan de eenheid in de wijken worden versterkt. Een voorbeeld hiervan de beplanting in de wijk Keverdijk.
- Juweeltjes: beeldbepalende perken die speciale aandacht verdienen.

Structuurvisie Naarden 2003

In de Structuurvisie Naarden 2003 worden de hoofdlijnen en principes van de ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. De structuurvisie dient als een leidraad voor de komende 10 à 20 jaar. De voor het groenstructuur belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Beschermen van het groene en open karakter van de schootsvelden om de Vesting en zorgen dat ook in de toekomst de vrije zichtlijn (van oost tot west) op de Vesting behouden blijft.
- Transformatie van rijen eensgezinswoningen naar gestapelde woningen in een groene omgeving.
- Mogelijke functieverandering (woningbouwlocaties) op de huidige gronden van het sportcomplex met een verplaatsing van het sportcomplex naar een nader te onderzoeken locatie. Mogelijk kan het volkstuintencomplex benut worden voor sportvelden en/of andere groenfuncties

2.2 Evaluatie groenstructuurplan 1992

Het groenstructuurplan uit 1992 is de basis voor dit vernieuwde plan. In deze evaluatie zijn de knelpunten uit het groenstructuurplan 1992 beschreven zodat hiervoor in het vernieuwde groenstructuurplan oplossing kunnen worden aangedragen.

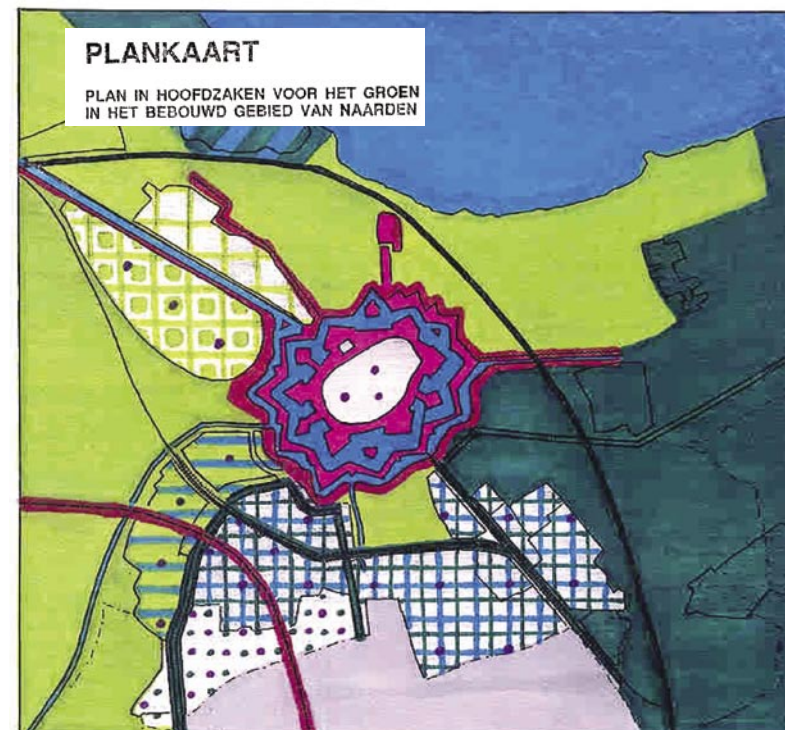
Het groenstructuurplan is geschreven naar aanleiding van verschillende problemen in het stedelijk groen van de gemeente Naarden en de groeiende belangstelling voor natuur, milieu en vrijetijdsbesteding dichtbij de woonomgeving. De doelstellingen voor het groenstructuurplan waren gericht op het verrijken van de ecologische waarde van het groen in de gemeente en diende als het duurzaam kader voor de eisen en behoeften van bewoners en flora en fauna. Daarnaast wordt in het groenstructuurplan veel waarde gehecht aan het functioneel toepassen van groenvoorzieningen. De inrichting en het beheer moeten efficiënt en praktisch uitvoerbaar zijn.

2.2.1 Knelpunten in het huidige groenstructuurplan

In de afgelopen 15 jaar heeft de gemeente veel voorstellen uit het groenstructuurplan uitgewerkt. Na verloop van de tijd is echter gebleken dat de visie niet meer aansluit bij de huidige kijk op het groen en onvoldoende diepgang heeft om handvatten te bieden bij nieuwe ontwikkelingen en het dagelijks beheer. De visie is vooral gericht op het ecologische beheer van het groen. Iets waarover de laatste jaren veel andere inzichten zijn gekomen. Daarnaast wordt in het groenstructuurplan gesproken over stedenbouwkundige eenheden als onderverdeling voor de groenstructuur. Dit is niet meer gewenst omdat elke wijk een eigen, specifieke opbouw en groenstructuur heeft die samen het karakter van de wijk vormen.

Daarom wordt in dit vernieuwde groenstructuurplan de visie op de groenstructuur opnieuw bekeken en getoetst aan de actuele ontwikkelingen en zienswijzen.

Daarnaast wordt voor elke wijk de specifieke groenstructuur vastgelegd.

Plankaart uit het bestaande groenstructuurplan

3 Actualiteiten

Openbaar groen is niet zomaar een onderdeel van de openbare ruimte. Het moet voor iedereen aantrekkelijk en bereikbaar zijn. Het is daarom belangrijk dat de visie op het groen regelmatig wordt getoetst aan verandering van inzichten, nieuwe benaderingen of wijzigingen in wet- en regelgeving. Hieronder worden de belangrijkste actualiteiten uiteengezet.

3.1 Belang van groen

Groen wordt steeds belangrijker in onze drukke samenleving. We willen groen gebruiken voor recreatie, ontspanning, aankleding van de woonomgeving, afscherming van ongewenste bedrijvigheid enz. Vooral in het stedelijk gebied is de druk op het groen steeds hoger. Gemeentes worden steeds meer gevraagd hun ruimtes functioneel te gebruiken zoals meer parkeergelegenheid of woningbouw op inbreidingslocaties met als resultaat dat de druk op het groen wordt verhoogd. Om de kwaliteit te behouden is het noodzakelijk te investeren in groen.

Onderzoek heeft aangetoond dat groen leidt tot voordelen voor gezondheidszorg, veiligheid, wonen en recreatie. Enkele voorbeelden waaruit blijkt wat groen voor mensen doet zijn hier weergegeven:

- In een uitnodigende woonomgeving waarin groen en water gecombineerd zijn, voelen burgers zich verantwoordelijk voor en meer betrokken bij hun omgeving.
- Een woonomgeving waarin groen en water gecombineerd worden, verhoogt de waarde van onroerend goed. Niet alleen gunstig voor woningbezitters, maar bijvoorbeeld ook voor gemeenten, projectontwikkelaars en woningcorporaties.
- Een groene werkomgeving leidt tot minder ziekteverzuim, tot een grotere inzet en inventiviteit van werknemers, dus tot meer arbeidsvreugde en meer productiviteit.
- Uitzicht op een groene omgeving in bijvoorbeeld een zieken- of verpleeghuis versnelt het herstelproces.

- Groen in de woonomgeving maakt wandelen, fietsen en hardlopen aantrekkelijk. En lichaamsbeweging is gezond! Gezonde mensen doen minder vaak een beroep op de gezondheidszorg.

(bron: www.groenforumnederland.nl)

Groen is dus van groot belang voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. De gemeente Naarden heeft als gemeente de taak burgers een goede leefomgeving te bieden met voldoende groen om te spelen/ recreëren. Hoeveel groen voldoende is voor een gemeente als Naarden is moeilijk te bepalen. In de Nota Ruimte wordt gesproken over 75m² groen per woning voor nieuwbouwwoningen. De noodzakelijke hoeveelheid groen is echter afhankelijk van verschillende factoren, zoals opbouw van de wijk, aanwezige relaties met het buitengebied, en het eigen privé groen wat aanwezig is.

Voorbeelden van het gebruik van de groene ruimte

Voor de gemeente Naarden is in onderstaand overzicht het areaal aan groen per woning weergegeven.

Wijk	Karakteristiek (bijdrage aan het groen)			areaal groen	aantal woningen	areaal per woning
	Aandeel privé groen	Opbouw van de wijk	Relatie met buitengebied			
Bos van Bredius	++	++	+	118.684	948	125
Componistenkwartier	+	+	+			
Valkeveen	++	++	+			
De Fortlanden	+/-	-	+/-	62.321	389	160
Ministerpark	+	+	-	21.971	1089	20
Naarderwoonbos	++	++	+	261.344	180	1.452
Oranje Nassaupark Noord	+/-	+	-	79.385	781	102
Oranje Nassaupark Zuid	+	+	-			
Naardermeerkwartier	-	+/-	+/-			
Rembrandtpark	+	+	-	55.163	868	64
Tuindorp Keverdijk	-	-	+/-	89.880	1654	54
Vesting	-	-	+	145.432	782	186
Vierhoven	-	+/-	+	45.337	632	72

Voor de wijken Oranje Nassaupark Noord/ Zuid en Naardermeerkwartier is alleen het totale aantal woningen bekend. Hierdoor is het niet mogelijk per wijk een areaal per woning te berekenen.

Uitwerking van de tabel:

- De wijk Naarderwoonbos bezit veel particulier/privé groen, heeft een wijkopbouw met veel gemeentelijke groen en een duidelijke relatie met het buitengebied. Deze wijk bezit dus ruim voldoende groen.
- De wijk Componistenkwartier heeft naast de aanwezigheid van privé groen en de relatie met het buitengebied ook een sterke binding met het aanwezige water in de wijk. De wijk heeft een gering oppervlak aan gemeentelijk groen maar is door het privé groen en de oeverranden toch een wijk met een groene uitstraling.
- De wijk De Fortlanden en Naarden Vesting hebben een duidelijke relatie met het buitengebied. Gemeentelijk groen in deze wijken ligt vooral in de randen en sluit aan op het buitengebied. Hierdoor lijkt het of de wijken voldoende groen hebben. In de wijken zelf is het groen echter beperkt.

Met name in de Vesting is simpelweg geen ruimte voor meer groen. De aanwezige groene uitstallingen/ geveltuinen zijn naast de Vestingwallen dan ook de belangrijkste groenelementen op straatniveau

- De beperkte hoeveelheid (54 m²) groen per woning in Keverdijk heeft vooral te maken met de kleinschalige bebouwing in deze wijk. De woningen hebben weinig privé-groen en ook in de opbouw van de wijk is weinig ruimte voor structureel groen.
- Datzelfde geldt voor de wijken Naardermeerkwartier en Vierhoven. Ook hier is het aandeel privé groen beperkt. Het groen in de wijk wordt vooral bepaald door enkele grotere groenvakken en een groene omranding die zorgen dat de wijk toch behoorlijk groene uitstraling heeft.
- De wijken Oranje Nassaupark Noord en Zuid, Rembrandtpark en Ministerpark zijn wijken die qua stedenbouwkundige opzet veel op elkaar lijken. Naast het feit dat de wijken beschikken over een ruime hoeveelheid privé groen hebben de wijken een groenstructuur die voornamelijk bestaat uit enkele grotere groenvakken en bomen in verharding of gras. Het areaal gemeentegroen is beperkt maar wordt versterkt door het privé groen.

Conclusie:

Veel wijken bezitten een ruime hoeveelheid groen, door de grote hoeveelheid privé groen in de wijken. Voor enkele wijken is de hoeveelheid groen echter beperkt. Dit zijn de wijken waarin de stedenbouwkundige opzet is bepaald door geschakelde of rijtjeswoningen die weinig ruimte laten voor privé groen. De woningen hebben kleine of geen voortuinen en staan daardoor dicht tegen de rijweg. Een goed voorbeeld is de wijk Keverdijk. Ook de wijken Naardermeerkwartier en Vierhoven zijn in beperkte mate vergelijkbare wijken.

Het is belangrijk het aanwezige groen in deze wijken te beschermen en op een kwalitatief hoogwaardig niveau te onderhouden. Bijvoorbeeld door geen groen uit te geven en de inrichting af te stemmen op de hogere gebruiksdruk.

3.2 Dimensionering groen

Zowel bij nieuwe ontwikkelingen als herinrichting is het van belang een goede afweging te maken van de toe te passen beplantingstypen. Enerzijds is dit van belang om de gewenste uitstraling te realiseren. Anderzijds is dit van belang met het oog op het toekomstige beheer, het tegengaan van klachten en de duurzaamheid van de beplanting.

De gestelde eisen zijn gericht op het ontwikkelen van een duurzame groenstructuur die effectief beheerd kan worden. Hiertoe zijn enkele uitgangspunten gehanteerd:

- De *vitaliteit* van de beplanting moet optimaal kunnen worden gegarandeerd. Gezonde beplanting is over het algemeen veilig en duurzaam. Naast externe omstandigheden zijn groeiplaats, bodem en waterhuishouding en natuurlijk de juiste soortkeuze essentieel voor een vitale beplanting.
- Het *beheer* van de beplanting dient zo effectief en efficiënt mogelijk te worden uitgevoerd. Door te streven naar vitale beplanting en goed gesloten plantvakken wordt hier grotendeels aan voldaan. Andere aandachtspunten hierbij zijn de aanplant op de juiste plantafstand, beperking van het aantal obstakels (in gazons en verharding) en de aanplant van soorten waarvan vaststaat dat ze het in Naarden goed doen.
- De eventuele *overlast* van beplanting (vaak met name bomen) voor omwonenden moet zoveel mogelijk worden beperkt.
- De bomen, en in minder mate ook beplanting, moet zoveel mogelijk kunnen uitgroeien tot hun *soort eigen habitus* (groeivorm). Dat wil zeggen dat zowel bovengronds als ondergronds voldoende ruimte aanwezig moet zijn om de bomen uit te laten groeien tot de vorm die de soort van nature ontwikkelt.

Op de eerste plaats zijn **algemene richtlijnen** opgenomen. Hierin worden richtlijnen gegeven ten aanzien van de boom- en beplantingskeuze.

1 Toepassen beheertypen op geschikte locaties

In centrumgebieden komen wisselbeplanting en leilinden goed tot hun recht. Deze groentypen passen omwille van hun intensieve beheer en cultureurlijke uitstraling echter niet in een landschappelijke beplanting. Door de keuze voor bepaalde groentypen af te stemmen op de plaats in de groenstructuur en de hiermee samenhangende zonerings van beeldkwaliteitsniveaus ontstaat een karaktervolle en beheerbare groenvoorziening. (in overleg met beleidsmedewerker groen.)

2 Eenheid in beheertypen leidt tot overzichtelijk beheer

Door te kiezen voor beplanting van eenzelfde beheertypen (bijvoorbeeld vakbeplanting met bodembedekkers of gazon) wordt de diversiteit van werkzaamheden beperkt en kan het beheer aaneengesloten plaatsvinden. Daarnaast zorgt een herhaling van beheertypen binnen een wijk of straat ervoor dat een eenduidige en overzichtelijke groenstructuur ontstaat.

3 Voldoende diversiteit

Om te voorkomen dat een monocultuur ontstaat is het belangrijk voldoende diversiteit aan te brengen in de beplanting. Zo mag de hoeveelheid van één soort (zowel bomen als heesters) in de gemeente nooit meer bedragen dan 10% van het totale bomenbestand of heesterbeplanting en van een cultivar nooit meer dan 5%.

4 Gesloten plantvakken

Het voldoende dicht aanplanten van een plantvak resulteert in een snellere sluiting van het plantvak waardoor beheer efficiënter kan worden uitgevoerd en het plantvak een aantrekkelijker beeld oplevert.

5 Toepassing gras

Het toepassen van gras heeft voordelen voor het beheer en verzorgingsbeeld van het groen. Daarnaast kan gras ook een preventieve werking hebben bij chemischvrije onkruidbestrijding omdat in een grasveld meer onkruid wordt getolereerd dan in een beplantingsvak.

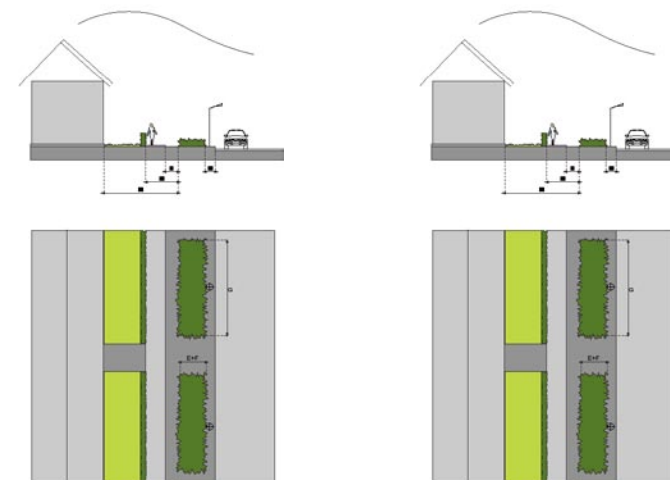
De **ruimtelijke richtlijnen** bieden houvast bij de inrichting van de openbare ruimte. De richtlijnen zijn op de eerste plaats opgesteld om overlast of onveilige situaties te voorkomen. Beplanting die over verharding hangt leidt tot onveilige situaties. Daarnaast geeft hoge beplanting langs voet- en fietspaden een onveilig gevoel. Door bij aanplant rekening te houden met de omvang van het groen worden ongewenste situaties in een later stadium voorkomen.

In vakken met de aangegeven minimale maat heeft de beplanting voldoende ruimte zich volwaardig te ontwikkelen tot een duurzame beplanting. Dit voorkomt dat beplanting in verval raakt. Kale plekken of onkruidgroei zijn ongewenst. De aangegeven omvang van de vakken is daarnaast noodzakelijk om een effectief beheer mogelijk te maken. Op de eerste plaats wordt een plantafstand van de beplanting tot de rand van het beplantingsvak geadviseerd. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de minimale maat die een beplantingsvak van een bepaald groentype dient te hebben.

Ruimtelijke richtlijnen beplanting	<i>bosplantsoen</i>	<i>heesters</i>	<i>bodembedekkers</i>	<i>botanische rozen</i>	<i>hagen</i>	<i>gras</i>
A minimale afstand tot rijbaan	2.50 m	0.50 m	0.30 m	0.20 m	0.50 m	nvt
B minimale afstand tot fiets/voetpad	3.50 m	0.50 m	0.30 m	0.20 m	0.30 m	nvt
C minimale afstand tot gevel	2.50 m	2.50 m	nvt	nvt	0.50 m	nvt
D minimale afstand tot kavelgrens	nvt	nvt	nvt	nvt	0.50 m	nvt
E minimale vakbreedte	5.00 m	2.00 m	1.00 m	1.00 m	0.50 m	2.00 m
F minimale vaklengte	10.00 m	4.00 m	2.00 m	1.00 m	3.00 m	3.00 m
minimale oppervlakte	50.00 m ²	8.00 m ²	2.00 m ²	5.00 m ²	nvt	6.00 m ²
maximale oppervlakte	nvt	200.00 m ²	100.00 m ²	50.00 m ²	nvt	5000.00 m ²

Locatiegebonden richtlijnen

Voor een goede aanplant dient altijd rekening gehouden te worden met de specifieke locatie en de eisen die daaruit kunnen worden gesteld aan beplanting, bomen en plantwijze. Zo kunnen de gevoeligheid voor strooizout of wind en de geschiktheid van een plantsoort op bepaalde bodemtypen of grondwaterstand medebepalend zijn voor de soortkeuze.

3.3 Uitbesteding groenonderhoud

Het groenonderhoud in de gemeente wordt voornamelijk uitgevoerd door de eigen dienst. Wanneer echter specialistische kennis of materieel nodig is, of wanneer productiewerk moet worden geleverd zoals grote oppervlaktes hagen knippen of maaien van lang gras, dan kiest de gemeente in de meeste gevallen ervoor dit door externe aannemers te laten uitvoeren. Bij het uitbesteden van werkzaamheden is het voor de gemeente belangrijk te letten op betrouwbaarheid, professionaliteit en degelijkheid van de externe aannemer. Bij de aanbesteding van het werk moet ook de visie van de gemeente duidelijk aanwezig zijn, zodat de kwaliteit en ontwikkeling van de beplanting gedurende lange tijd gewaarborgd is.

Omdat de kwaliteit van het groenonderhoud sterk bepalend is voor de ontwikkeling van een duurzame groenstructuur is het noodzakelijk dat de gemeente in een nader op te stellen groenbeheerplan uitgangspunten hiervoor opstelt. In deze uitgangspunten legt de gemeente de lange termijn visie voor het groenonderhoud vast en worden eisen opgesteld waaraan de uitvoerende partij moet voldoen om het groenonderhoud goed te kunnen uitvoeren. Uitgangspunten kunnen zijn:

Langlopende contracten

Door het groenonderhoud voor een langere periode door één partij uit te laten voeren wordt het eenvoudiger de opgestelde visie na te streven en krijgt de uitvoerder meer gevoel van betrokkenheid bij het aanwezige groen. Daarnaast geven langlopende contracten de gemeente meer zekerheid in prijs en ontstaat er een vertrouwensrelatie met de uitvoerende partij.

Continuïteit in uitvoering

Zoals hiervoor ook al is aangegeven is het voor het ontwikkelen van een duurzame groenstructuur noodzakelijk om het groenonderhoud consequent en constant uit te voeren. Een goed voorbeeld hiervan is het dunnen van grove beplanting (bosplantsoen) om zo een goede samenstelling te krijgen van struiken en boomvormers. Wanneer dit dunnen niet consequent plaats vindt, heeft dit directe gevolgen voor het gewenste eindbeeld.

Concurrerende prijs

Wanneer de gemeente meerdere partijen uitnodigt om een prijs op te stellen voor het groenonderhoud, wordt het mogelijk te kiezen voor de partij die de beste prijs/kwaliteitsverhouding biedt.

Professionaliteit van de uitvoerder

Om het groen te ontwikkelen tot een duurzame groenstructuur moet verwacht kunnen worden dat de uitvoerder van het onderhoud beschikt over voldoende vakkennis om te bepalen wat juist is voor de ontwikkeling van het groen. Daarnaast dient gewerkt te worden met professioneel, degelijk en verzorgd materieel, wat op een juiste manier gebruikt wordt. Voor specifieke opdrachten zal de gemeente van de uitvoerende partij vragen om gespecialiseerde kennis voor de uitvoering van deze werkzaamheden.

Meedenken van uitvoerder bij groenonderhoud

De uitvoerende is door het regelmatige onderhoud sterk betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte. Hierdoor kan deze eenvoudig aangeven aan de gemeente waar zich in het groen knelpunten bevinden. Het betreft bijvoorbeeld plaatsen waar een plantsoort niet aanslaat of waar omgevormd moet worden zodat de beplanting beter voldoet aan de gevraagde functie. Daarnaast vinden regelmatig nieuwe ontwikkelingen plaats als het gaat om groenonderhoud. Door als gemeente samen met de uitvoerende partij na te denken over deze veranderingen is het makkelijker om groenonderhoud aan te passen aan deze nieuwe wensen en eisen.

Aanbesteding van het groenonderhoud

In het Europese aanbestedingsbeleid worden groenonderhoudswerkzaamheden gezien als B-diensten. Hierdoor is voor deze werkzaamheden het drempelbedrag voor openbare aanbestedingen niet van toepassing. Mits de aanbesteding achteraf wordt gepubliceerd. (bron/ jurisprudentie o.a.: Vznr. Rb. Breda, 30 december 2004, LJA AS 3372)

In het nader op te stellen groenbeheerplan zullen de uitgangspunten voor uitbesteding van groenonderhoud en de uitvoering van de aanbesteding verder worden uitgewerkt.

3.4 Duurzaam inkopen groenvoorzieningen

Duurzaamheid is een zeer actueel thema. Op gemeentelijk niveau zijn zowel bestuur, politiek en eigen dienst betrokken bij duurzaamheid. Één van de doelstellingen die de landelijke overheid heeft beschreven voor 2010 is het 50% duurzaam inkopen bij gemeentes, provincies en waterschappen.

Voorbeelden van duurzaamheid en duurzaam inkopen zijn:

- Het opnemen van milieu- en beheerparagrafen bij planvorming.
- Het toepassen van geschiktheidseisen op vakmanschap en het milieucertificaat ISO.
- Gebruik maken van plantmateriaal wat voor meer dan 50% bestaat uit materiaal met een Eko of Milieukeur.
- Lokaal gebruik van reststoffen

Het thema duurzaamheid zal in de toekomst steeds meer belangstelling krijgen. De gemeente zal daarom de actualiteiten rondom dit thema sterk volgen en indien wenselijk hiervoor acties ondernemen.